

Izveštaj o kontroli kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja za avgust 2024.god.

13.09.2024

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrši se na pet mernih mesta i to na sledećim mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naše dete-Vrtić" u Vranju, Osnovnoj školi "Jovanović Zmaj" u Vranju i u Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji. Pri izboru mernih mesta vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova. Na svim mernim mestima vrši se sistematsko dnevno merenje koncentracija osnovnih zagađujućih materija u vazduhu: SO₂, O₃ i NO₂. Takođe se na svim mernim mestima vrši analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina gde se određuje i koncentracija ukupnih taložnih materija. Granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti za pojedine zagađujuće materije baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, 10/13 i 26/21 Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Â

Â

Izvori zagađivanja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim ložištima, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak.

Â

Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi.

Â

Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, otežanog disanja, kašljanja, osećaja stezanja u grudima, suzenja oči, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

Â

REZULTATI ISPITIVANJA

Â

Sumpor dioksid

U avgustu 2024.god. izvršeno je ukupno 155 dnevnih merenja koncentracija SO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31 dnevno merenje na mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naš je dete-Vrtić" u Vranju, Osnovnoj školi "Jovanović Zmaj" u Vranju i u Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji.

U avgustu 2024.god. nivo SO₂ nije bio preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije SO₂ u vazduhu za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan .

Â

Äe

U avgustu 2024.god. izvršeno je ukupno 155 dnevnih merenja koncentracija NO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31 dnevno merenje na mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naš je dete-Vrtić" u Vranju, Osnovnoj školi "Jovanović Zmaj" u Vranju i u Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji.

U avgustu 2024.god. nivo NO₂ nije bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po važećoj Uredbi.

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije NO₂ u vazduhu za jedan dan iznosi 50 µg/m³/dan.

Â

Azot dioksid

U avgustu 2024.god. izvršeno je ukupno 155 dnevnih merenja koncentracija NO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31

dnevno merenje na mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naš je dete-Vrtić" u Vranju, Osnovnoj školi "J. Jovanović Zmaj" u Vranju i u Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji.

U avgustu 2024. god. nivo NO₂ nije bio preko granice, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, po važećoj Uredbi, na svim mernim mestima.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije azot dioksida u vazduhu za jedan dan iznosi 85 µg/m³/dan.

Â Â

Aerosediment

U avgustu 2024. god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina rađena je na svih 5 mernih mesta na teritoriji Grada Vranja.

Â

Nivo ukupnih taložnih materija u avgustu 2024. god. na svim mernim mestima bio je ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec po važećoj Uredbi.

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije ukupnih taložnih materija za jedan mesec iznosi 450 mg/m²/dan.

Â

Â